

BÁO CÁO TỔNG KẾT HOẠT ĐỘNG
MẠNG LƯỚI CÁC CƠ SỞ ĐÀO TẠO LUẬT Ở VIỆT NAM
(2019 - 2021)

Trên cơ sở sáng kiến đề xuất của Trường Đại học Luật Hà Nội, Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam đã được thành lập vào tháng 9 năm 2019 nhằm tạo ra cầu nối, diễn đàn để các cơ sở đào tạo luật chia sẻ kinh nghiệm, hợp tác phát huy thế mạnh, hỗ trợ lẫn nhau trong lĩnh vực đào tạo, nghiên cứu pháp luật; tham gia đóng góp ý kiến, đề xuất, kiến nghị chính sách đối với các cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực giáo dục và pháp luật. Trải qua 3 năm hình thành và phát triển (2019 - 2021), với sự tham gia nhiệt tình của các cơ sở đào tạo luật trên phạm vi cả nước, hoạt động của Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam đã thu được những kết quả nổi bật.

I. CÔNG TÁC XÂY DỰNG THỂ CHẾ, TỔ CHỨC ĐIỀU HÀNH

Tại Hội nghị Mạng lưới lần thứ nhất, tổ chức vào tháng 9 năm 2019, các đại biểu đến từ hơn 60 cơ sở đào tạo luật trong cả nước đã tiến hành bầu Ban điều hành Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam gồm 5 thành viên: Trường Đại học Luật Hà Nội, Trường Đại học Luật TP. Hồ Chí Minh, Trường Đại học Luật - Đại học Huế, Khoa Luật - Đại học Quốc gia Hà Nội, Trường Kinh tế Luật - Đại học quốc gia TP. Hồ Chí Minh. Ban điều hành đã bầu Trường Đại học Luật Hà Nội là Trưởng ban điều hành Mạng lưới nhiệm kỳ đầu tiên. Hội nghị cũng đã tiến hành thủ tục đăng ký thành viên tham gia Mạng lưới và nhận được đăng ký của 43 cơ sở đào tạo luật.

Hội nghị Mạng lưới lần thứ hai, tổ chức vào tháng 7 năm 2020, đã thống nhất bầu bổ sung hai cơ sở đào tạo luật vào Ban điều hành: Trường Đại học Cần Thơ và Trường Đại học Mở Hà Nội. Hội nghị cũng thông qua Quy chế tổ chức và hoạt động của Mạng lưới, xây dựng thiết kế logo nhận diện thương hiệu của Mạng lưới với tên viết tắt là VLSN, công bố website và Danh sách các thành viên Mạng lưới. Sau Hội nghị Mạng lưới lần thứ hai, số lượng các cơ

sở đào tạo luật đăng ký trở thành thành viên của Mạng lưới ngày càng gia tăng. Đến nay, Mạng lưới đã chính thức có 55 thành viên là các cơ sở đào tạo luật trên phạm vi cả nước.

Hội nghị Mạng lưới lần thứ ba được tổ chức vào tháng 12 năm 2021. Hội nghị dự kiến tiếp tục trao đổi để hoàn thiện thể chế, tổ chức điều hành Mạng lưới, chuyển giao nhiệm vụ Trưởng ban điều hành Mạng lưới từ Trường Đại học Luật Hà Nội sang Trường Kinh tế Luật - Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh; bổ sung, sửa đổi Quy chế tổ chức và hoạt động của Mạng lưới nhằm mở rộng sự tham gia của các cơ sở nghiên cứu, qua đó đa dạng hoá thành viên Mạng lưới và hiện thực hoá ý tưởng phát triển hoạt động đào tạo gắn với hoạt động nghiên cứu khoa học; thảo luận và xây dựng kế hoạch, chương trình hoạt động của Mạng lưới trong thời gian tiếp theo.

Giữa các kỳ Hội nghị thường niên, hoạt động của Mạng lưới được triển khai thông qua vai trò điều phối của Ban điều hành Mạng lưới. Ban điều hành Mạng lưới chủ động họp, trao đổi, thống nhất các hoạt động của Mạng lưới để phối hợp giữa các cơ sở đào tạo thành viên.

II. HOẠT ĐỘNG CHUYÊN MÔN

2.1. Tổ chức các hội thảo trong khuôn khổ Hội nghị thường niên

Ngoài công tác xây dựng thể chế, tổ chức điều hành, các hoạt động chuyên môn thông qua việc tổ chức hội thảo, tọa đàm trong khuôn khổ Hội nghị thường niên cũng được Mạng lưới đặc biệt quan tâm.

a. Hội thảo “Đào tạo luật trong bối cảnh xây dựng Nhà nước pháp quyền, hội nhập quốc tế và kết nối mạng lưới cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam”

Hội thảo được tổ chức trong khuôn khổ Hội nghị Mạng lưới lần thứ nhất, ngày 21/9/2019 tại quần thể du lịch FLC Quy Nhơn. Các báo cáo tham luận được trình bày tại Hội thảo liên quan đến bốn nhóm vấn đề: (i) Đổi mới tư duy trong đào tạo pháp luật ở Việt Nam; (ii) Tổ chức, xây dựng phát triển chương trình đào tạo; (iii) Kiểm định chất lượng đào tạo; và (iv) Hợp tác quốc tế trong hoạt động đào tạo và nghiên cứu khoa học. Nội dung Hội thảo nhận được sự quan tâm của nhiều đại biểu tham dự. Trên cơ sở phân tích thực trạng của công tác đào tạo luật ở Việt Nam trong giai đoạn hiện nay, gần 20 lượt tham luận, ý kiến trao đổi đều đi đến thống nhất:

Thứ nhất, đổi mới tư duy trong đào tạo luật là hết sức cần thiết hướng tới nâng cao chất lượng đào tạo của các cơ sở đào tạo luật, đáp ứng nhu cầu của thực tiễn đất nước trong bối cảnh xây dựng Nhà nước pháp quyền, hội nhập quốc tế. Đổi mới tư duy trong đào tạo luật được tiếp cận cả từ góc độ quản lý của các cơ quan Nhà nước và từ góc độ của các cơ sở đào tạo luật trong việc xây dựng kế hoạch tổng thể phát triển các cơ sở đào tạo luật trên phạm vi cả nước; hoàn thiện chương trình đào tạo theo chiều sâu, tăng tính thực tiễn; tiếp cận đa ngành, liên ngành và xuyên ngành trong nghiên cứu và đào tạo luật; quản trị đại học theo mô hình hiện đại; đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học...

Thứ hai, chương trình đào tạo là một trong những yếu tố mang tính quyết định đến chất lượng của các cơ sở đào tạo. Đổi mới chương trình đào tạo phải gắn với công tác phân tích, dự báo trong thiết kế môn học. Khi thiết kế chương trình phải đảm bảo điều kiện cho người học tương tác với thực tiễn công việc và gắn với nhu cầu xã hội. Chương trình đào tạo phải được thiết kế linh hoạt, kiến thức cập nhật hướng tới phát triển các kỹ năng phù hợp với yêu cầu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ Tư, phát triển tư duy hệ thống và liên ngành.

Thứ ba, công tác kiểm định chất lượng đào tạo cần được sự quan tâm hơn nữa của các cơ sở đào tạo luật. Trong bối cảnh hình thành mạng lưới các cơ sở đào tạo luật, công tác kiểm định chất lượng đào tạo đứng trước những thời cơ và thách thức mới. Để nâng cao hiệu quả công tác kiểm định, các cơ sở đào tạo luật cần chia sẻ thông tin và kinh nghiệm đảm bảo chất lượng đào tạo, đồng thời nghiên cứu định hướng xây dựng Bộ tiêu chuẩn kiểm định riêng cho các chương trình đào tạo khối ngành luật trên cơ sở quy định chung của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Thứ tư, trong bối cảnh toàn cầu hoá và hội nhập quốc tế sâu rộng hiện nay, đẩy mạnh hoạt động hợp tác quốc tế tiến tới quốc tế hoá trường đại học đã trở thành xu hướng rõ rệt trong chiến lược xây dựng và phát triển của các trường đại học trên thế giới và ở Việt Nam. Các cơ sở đào tạo luật cần có định hướng cụ thể phát triển hoạt động hợp tác quốc tế, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động hợp tác nhằm cải thiện và nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học, thu hút nguồn lực đầu tư, thúc đẩy phát triển cơ sở đào tạo, qua đó nâng cao vị thế, uy tín của cơ sở đào tạo, đáp ứng yêu cầu xây dựng, phát triển đất nước và hội nhập quốc tế.

b. Hội thảo “Kiểm định chất lượng đào tạo đối với các cơ sở đào tạo luật của Việt Nam” và Toạ đàm “Góp ý Dự thảo Thông tư ban hành quy định về chuẩn chương trình đào tạo đối với các trình độ của giáo dục đại học” của Bộ Giáo dục và Đào tạo

Hội thảo và Toạ đàm được tổ chức trong khuôn khổ Hội nghị Mạng lưới lần thứ hai, diễn ra vào ngày 25/7/2020 tại quần thể du lịch FLC Thanh Hoá.

Hội thảo tập trung trao đổi các chủ đề mang tính chất thời sự, nhận được sự quan tâm rất lớn của các trường thành viên Mạng lưới và của toàn xã hội trong bối cảnh đẩy mạnh thực hiện chiến lược cải cách tư pháp và tự chủ đại học ở Việt Nam, đặc biệt sau khi Luật Giáo dục đại học sửa đổi năm 2018 chính thức có hiệu lực. Hội thảo được tổ chức nhằm chia sẻ kinh nghiệm thực hiện kiểm định chất lượng đào tạo giữa các trường thành viên Mạng lưới. Các bài tham luận cùng nhiều lượt ý kiến trao đổi tại Hội thảo tập trung vào các nội dung chính: (i) Tổng quan về đào tạo luật ở Việt Nam và yêu cầu kiểm định chất lượng trong bối cảnh trong nước và quốc tế; (ii) Thực trạng công tác kiểm định chất lượng cơ sở đào tạo và kiểm định chất lượng chương trình đào tạo luật ở Việt Nam hiện nay; (iii) Kinh nghiệm xây dựng Báo cáo tự đánh giá chất lượng cơ sở đào tạo và Báo cáo tự đánh giá chất lượng chương trình đào tạo luật; (iv) Kinh nghiệm thực hiện đánh giá ngoài trong kiểm định chất lượng cơ sở đào tạo và chương trình đào tạo luật; (v) Ý nghĩa và kinh nghiệm thực hiện công tác hậu kiểm định và giải trình phục vụ kiểm định chất lượng giữa chu kỳ; (vi) Đối chiếu so sánh thực tiễn kiểm định theo Bộ tiêu chuẩn kiểm định chất lượng của các tổ chức kiểm định quốc tế (AUN-QA) và của Việt Nam...

Hội thảo trao đổi cụ thể về những tiêu chí/yêu cầu/mốc chuẩn/minh chứng được quy định trong Bộ tiêu chuẩn kiểm định chung các chương trình đào tạo (ban hành kèm theo Thông tư số 04/2016/TT-BGDĐT ngày 14 tháng 3 năm 2016 của Bộ Giáo dục và Đào tạo). Trên cơ sở phân tích, đánh giá thực trạng công tác kiểm định chất lượng cơ sở đào tạo và kiểm định chất lượng chương trình đào tạo luật ở Việt Nam, các chuyên gia, nhà khoa học phân tích về nhu cầu và khả năng, lộ trình xây dựng Bộ tiêu chuẩn kiểm định chất lượng các chương trình đào tạo khối ngành luật ở Việt Nam. Với nhiều đặc thù riêng trong đào tạo luật, việc xây dựng Bộ tiêu chuẩn kiểm định cho riêng khối ngành luật

sẽ giúp cho kết quả kiểm định được chuẩn xác, hiệu quả hơn, từ đó góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của các cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam.

Tọa đàm “Góp ý Dự thảo Thông tư ban hành quy định về chuẩn chương trình đào tạo đối với các trình độ của giáo dục đại học” cũng nhận được sự quan tâm của các cơ quan quản lý nhà nước, các cơ sở đào tạo trong Mạng lưới, các chuyên gia trong lĩnh vực giáo dục đào tạo, đặc biệt là giáo dục đào tạo khối ngành luật. Việt Nam hiện đang có 95 cơ sở đào tạo luật với hàng trăm chương trình đào tạo khác nhau ở các bậc đào tạo cử nhân, thạc sĩ, tiến sĩ. Mỗi cơ sở đào tạo đang thực hiện quyền tự chủ, trong đó có tự chủ xây dựng chương trình đào tạo. Tuy nhiên, việc xây dựng chương trình đào tạo của các cơ sở đào tạo cần phải dựa trên những tiêu chuẩn nhất định nhằm đảm bảo chất lượng đào tạo và hiệu quả của công tác quản lý nhà nước. Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật đang có cơ hội và trách nhiệm đồng hành với Bộ Giáo dục và Đào tạo trong việc xây dựng Chuẩn chương trình đào tạo chung, tiến tới xây dựng Chuẩn chương trình đào tạo dành riêng cho khối ngành luật.

Các nội dung của Hội thảo và Tọa đàm trong khuôn khổ Hội nghị thường niên Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam lần thứ hai năm 2020 giúp các thành viên của Mạng lưới nhìn nhận rõ hơn trách nhiệm kiểm soát chất lượng đào tạo luật thông qua hoạt động kiểm định; vấn đề tự chủ đại học, nhất là quản trị đại học dựa trên tiêu chuẩn, tiêu chí song hành với công tác quản lý nhà nước về đào tạo thông qua Chuẩn chương trình đào tạo. Đồng thời, công tác dự báo, rà soát, quy hoạch các cơ sở đào tạo luật cũng được đặt ra với các cơ quan quản lý nhà nước như Bộ Tư pháp, Bộ Giáo dục và Đào tạo, hướng tới tự chủ, bình đẳng, chất lượng trong đào tạo luật.

c. Hội thảo “Chuyển đổi số trong đào tạo luật ở Việt Nam”

Hội thảo được tổ chức trong khuôn khổ Hội nghị thường niên lần thứ ba của Mạng lưới vào tháng 12 năm 2021 tại quần thể du lịch FLC Hạ Long. Hội thảo được tổ chức nhằm đẩy mạnh các hoạt động chuyên môn, tăng cường kết nối giữa các cơ sở đào tạo trong Mạng lưới nói riêng và các cơ sở đào tạo đại học ở Việt Nam nói chung. Với mục đích góp phần tạo ra sự chuyển đổi mạnh mẽ xu hướng đào tạo trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ Tư và trước những tác động của đại dịch Covid-19 trên toàn thế giới, Hội thảo sẽ là

diễn đàn học thuật để các chuyên gia, nhà khoa học thảo luận những vấn đề mới, cách tiếp cận mới về chuyển đổi số trong đào tạo, nghiên cứu khoa học và quản trị đại học hiện đại. Nội dung Hội thảo sẽ tập trung vào những vấn đề chính: (i) Những vấn đề lý luận về chuyển đổi số - Cơ hội và thách thức đối với đào tạo luật; (ii) Chuyển đổi số trong lĩnh vực đào tạo; (iii) Chuyển đổi số trong lĩnh vực nghiên cứu khoa học; và (iv) Chuyển đổi số trong quản trị đại học.

Kết quả của các hội thảo, tọa đàm được tổ chức trong khuôn khổ các Hội nghị thường niên Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam luôn được đánh giá đặc biệt thành công không chỉ bởi công tác tổ chức chu đáo, trang trọng mà còn tạo được một diễn đàn cởi mở để các cơ sở đào tạo, nghiên cứu luật trong cả nước cùng nhau thảo luận xây dựng định hướng phát triển cho Mạng lưới, nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học, khẳng định vị thế trong đào tạo nguồn nhân lực pháp luật có chất lượng, đáp ứng yêu cầu của Chiến lược cải cách tư pháp, xây dựng Nhà nước pháp quyền và hội nhập quốc tế.

2. Các hội thảo do các cơ sở đào tạo tổ chức với sự tham gia của các thành viên Mạng lưới

Ngoài các hội thảo, tọa đàm chung được tổ chức trong khuôn khổ các Hội nghị thường niên, các cơ sở đào tạo thành viên của Mạng lưới cũng rất quan tâm tới việc tổ chức các hội thảo chuyên môn và mời các thành viên khác của Mạng lưới tham gia viết bài và trao đổi học thuật. Đây cũng là kênh hợp tác, trao đổi khá hiệu quả góp phần tăng cường sự kết nối thường xuyên giữa các thành viên Mạng lưới. Chủ đề của các hội thảo thường tập trung vào các vấn đề mang tính thời sự, gắn với những vấn đề lý luận và thực tiễn của công cuộc xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật, cải cách tư pháp, xây dựng Nhà nước pháp quyền và hội nhập quốc tế. Nhiều hội thảo đã nhận được sự quan tâm rộng rãi của các thành viên Mạng lưới, điển hình như:

- Hội thảo khoa học Quốc gia do Học viện Khoa học xã hội Việt Nam và Trường Đại học Mở Hà Nội đồng tổ chức: “Tiếp tục đẩy mạnh cải cách tư pháp ở Việt Nam: Những vấn đề lý luận và thực tiễn” tổ chức tháng 10/2020.

- Hội thảo cấp Bộ do Trường Đại học Luật Hà Nội và Khoa Luật (Đại học Quốc gia Hà Nội) đồng tổ chức: “Những vấn đề lý luận hiện đại về Nhà nước và pháp luật” tháng 12/2020.

- Hội thảo quốc tế “Hoàn thiện pháp luật về quyền tác giả - Nghiên cứu kinh nghiệm của CHLB Đức”; hội thảo quốc tế “Hiến pháp Việt Nam thông qua lăng kính của chủ nghĩa Hiến pháp”; hội thảo khoa học “Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII và những vấn đề đặt ra cho việc xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa”... do Trường Đại học Luật Hà Nội tổ chức.

- Hội thảo khoa học “Cơ sở lý luận và thực tiễn của việc sửa đổi Luật Đất đai năm 2013”; hội thảo khoa học “Nâng cao chất lượng hoạt động giám sát của Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội đối với các văn bản quy phạm pháp luật do các cơ quan nhà nước ở Trung ương ban hành”; Toạ đàm “Pháp luật sở hữu trí tuệ Việt Nam trong bối cảnh thực thi các FTA thế hệ mới và Cách mạng công nghiệp 4.0”... do Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội tổ chức.

- Hội thảo “Luật thương mại Việt Nam trong thời kỳ hội nhập”; Toạ đàm quốc tế “Lý thuyết pháp luật nữ quyền” do Trường Đại học Kinh tế-Luật, Đại học quốc gia TP. Hồ Chí Minh tổ chức.

- Hội thảo khoa học quốc gia “Cải cách tư pháp trong lĩnh vực tư pháp hình sự” do Trường Đại học Luật, Đại học Huế và Viện Kiểm sát nhân dân tối cao tổ chức ngày 26/11/2021.

- Hội thảo “Pháp luật về vận động hành lang trên thế giới và kinh nghiệm cho Việt Nam” do Khoa Luật Đại học Quốc gia Hà Nội tổ chức ngày 27/11/2021.

Điểm nổi bật trong sự hình thành và phát triển của Mạng lưới trong khoảng thời gian hơn 02 năm vừa qua là các hoạt động nghiên cứu và tổ chức Hội thảo khoa học. Các hội thảo do các thành viên tổ chức, đồng tổ chức hoặc nhóm trường phối hợp tổ chức đã được thông tin trên Zalo của Mạng lưới, lan tỏa tới các thành viên và xã hội.

3. Các hoạt động chuyên môn khác có sự phối hợp tổ chức và tham gia của các thành viên Mạng lưới

- Chuỗi tọa đàm khoa học “Legal talkshow” về các chủ đề pháp lý thực tiễn do Học viện Khoa học xã hội, Viện Nhà nước và Pháp luật, Khoa Luật Đại học Quốc gia Hà Nội và một số cơ sở đào tạo luật tổ chức thường niên hằng tháng đã thu hút nhiều chuyên gia trao đổi về những vấn đề thực tiễn và những khía cạnh pháp lý có liên quan.

- Cuộc thi sáng tác tiểu phẩm tuyên truyền pháp luật *Spirit of Law 2021* do Trường Đại học Luật Hà Nội tổ chức hằng năm. Năm 2021, Cuộc thi vinh dự được Đảng uỷ khối các trường đại học và cao đẳng Hà Nội, Trường Đại học Luật Hà Nội đồng chủ trì, Thành đoàn Hà Nội và Sở Tư pháp thành phố Hà Nội phối hợp tổ chức. Cuộc thi được mở ra nhằm tôn vinh Hiến pháp, pháp luật; nâng cao nhận thức về pháp luật không chỉ đối với học sinh, sinh viên mà còn đối với người dân, với cộng đồng. Đối tượng tham gia cuộc thi là sinh viên các trường đại học, cao đẳng, học viện trên địa bàn thành phố Hà Nội, sinh viên các trường thuộc Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật Việt Nam và học sinh các trường THPT trên địa bàn thành phố Hà Nội. Những tác phẩm tuyên truyền pháp luật đầy hóm hỉnh, vui nhộn nhưng không kém phần tinh tế, lắng đọng của sinh viên đến từ nhiều trường khác nhau, trong đó có các sinh viên đến từ các cơ sở đào tạo luật là thành viên Mạng lưới như Trường Đại học Luật Hà Nội, Khoa Luật Trường Đại học Văn hoá Hà Nội, Khoa Luật Trường Đại học Kinh tế quốc dân, Khoa luật Trường Đại học Ngoại thương, Khoa Luật Trường Đại học Mở Hà Nội, Khoa Luật Học viện Ngân hàng... đã truyền tải được giá trị của pháp luật đến với cộng đồng.

- Nhằm trao đổi, chia sẻ tài liệu và dịch vụ thông tin thư viện giữa các cơ sở đào tạo luật, nhiều thành viên Mạng lưới đã ký các thỏa thuận hợp tác như thỏa thuận hợp tác giữa Trường Đại học Luật Hà Nội với Khoa Luật Đại học Quốc gia Hà Nội, Trường Đại học Luật TP. Hồ Chí Minh... Trên cơ sở các thỏa thuận hợp tác, các cơ sở đào tạo đã trao đổi các tạp chí nghiên cứu, giáo trình, nguồn học liệu và chia sẻ dịch vụ thông tin thư viện hướng tới đối tượng phục vụ là cán bộ, giảng viên, sinh viên, học viên của các cơ sở đào tạo và các bạn đọc có quan tâm.

- Đội ngũ các nhà khoa học, giảng viên của các cơ sở đào tạo đã có sự trao đổi thông qua hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học, tham gia các hội đồng, hướng dẫn luận văn, luận án cho người học; thực hiện các đề tài nghiên cứu khoa học...

III. MỘT SỐ ĐÁNH GIÁ VỀ HOẠT ĐỘNG CỦA MẠNG LƯỚI

3.1. Kết quả tích cực

- Mạng lưới được thành lập và đi vào hoạt động đã tập hợp phần lớn các cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam, thực hiện ý tưởng kết nối và phát triển giữa các

cơ sở đào tạo luật hướng tới mục tiêu nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực pháp luật phục vụ cải cách tư pháp, xây dựng Nhà nước pháp quyền và hội nhập quốc tế. Hiện nay số lượng thành viên chính thức đăng ký tham gia Mạng lưới là 55 cơ sở đào tạo luật trên phạm vi cả nước, bao gồm cả các cơ sở đào tạo công lập và ngoài công lập.

- Mạng lưới đã duy trì đều đặn Hội nghị thường niên hằng năm. Các Hội nghị thường niên là cơ hội gặp gỡ trực tiếp giữa đại diện các trường thành viên Mạng lưới cũng như các nhà khoa học, các cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực giáo dục để trao đổi kinh nghiệm, tăng cường giao lưu hợp tác nhằm nâng cao chất lượng đào tạo khối ngành luật nói chung cũng như của từng trường thành viên Mạng lưới nói riêng. Các Hội nghị thường niên cũng là cơ hội để các thành viên Mạng lưới đánh giá kết quả hoạt động năm cũ, thông qua kế hoạch, chương trình hoạt động các năm tiếp theo cũng như xác định phương hướng hoạt động trong tương lai của Mạng lưới.

- Qua ba năm hoạt động, Mạng lưới đã thực hiện đúng mục tiêu kết nối, không hành chính hoá tổ chức và hoạt động của Mạng lưới. Sự tham gia của các cơ sở đào tạo hoàn toàn trên tinh thần tự nguyện. Các hoạt động của Mạng lưới được triển khai với sự tham gia rộng rãi của các cơ sở đào tạo thành viên.

- Mạng lưới đã phát triển các hoạt động chuyên môn. Thông qua vai trò kết nối của Mạng lưới, hoạt động hợp tác của nhóm trường, hợp tác song phương và hợp tác của các nhà khoa học đã được mở rộng và tăng cường.

- Mạng lưới đã bước đầu xây dựng được hình ảnh đối với xã hội, với cơ quan quản lý. Hội nghị thường niên và các hoạt động của Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật ở Việt Nam luôn nhận được sự quan tâm và tham dự của đại diện đến từ Ban Chỉ đạo cải cách Tư pháp trung ương, Bộ Tư pháp, Bộ Giáo dục và Đào tạo, các Bộ, ban ngành có liên quan, các Trung tâm Kiểm định chất lượng giáo dục, các cơ quan thông tấn, báo chí.

3.2. Một số hạn chế

- Với tổng số hơn 90 cơ sở đào tạo luật, số lượng cơ sở đào tạo là thành viên của Mạng lưới mới chiếm hơn một nửa. Mặc dù trong số thành viên Mạng lưới đã có sự tham gia của các cơ sở đào tạo luật hàng đầu cả nước nhưng Mạng lưới cần tiếp tục có các hoạt động thu hút sự tham gia của các cơ sở đào tạo khác

để tăng cường và phát huy vai trò của Mạng lưới, hướng tới các mục tiêu đã xác định khi Mạng lưới được thành lập.

- Các hoạt động hợp tác về chuyên môn, học thuật chưa thực sự được triển khai mạnh. Ngoài các hoạt động được thực hiện bởi các cơ sở đào tạo luật trong Ban điều hành Mạng lưới, đặc biệt là Trường Đại học Luật Hà Nội, Trường Đại học Luật TP. Hồ Chí Minh, Trường Đại học Luật - Đại học Huế, Khoa Luật - Đại học quốc gia Hà Nội, Trường Kinh tế Luật – Đại học Quốc gia TP. Hồ Chí Minh..., hoạt động hợp tác của các thành viên khác còn khiêm tốn và chưa được thông tin rộng rãi trong Mạng lưới.

- Đóng góp và sự ảnh hưởng của Mạng lưới đối với cơ quan quản lý để góp phần xây dựng chính sách trong đào tạo luật còn hạn chế, chưa đạt được kỳ vọng của các cơ sở đào tạo là thành viên của Mạng lưới. Một số kế hoạch dự kiến của Mạng lưới (đóng góp ý kiến với Bộ Giáo dục và Đào tạo xây dựng Bộ tiêu chuẩn kiểm định riêng cho các chương trình đào tạo khối ngành luật, xây dựng Chuẩn chương trình đào tạo chung, tiến tới xây dựng Chuẩn chương trình đào tạo dành riêng cho khối ngành luật) chưa được thực hiện bài bản.

- Website của Mạng lưới còn nghèo nàn và chưa cập nhật kịp thời các hoạt động của Mạng lưới, Ban Điều hành và của các cơ sở đào tạo thành viên. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến sự “kết nối” giữa các thành viên Mạng lưới cũng như hình ảnh của Mạng lưới trong việc thu hút sự tham gia của các cơ sở đào tạo chưa phải là thành viên.

3.3. Nguyên nhân

3.1. Nguyên nhân của những kết quả

- Nhu cầu hợp tác, chia sẻ của các cơ sở đào tạo, nghiên cứu luật trong cả nước;
- Mạnh dạn hình thành Mạng lưới, Ban Điều hành bao gồm các cơ sở đào tạo luật đại diện cho các vùng, miền và khu vực;
- Thành viên Ban Điều hành, Tổ giúp việc gồm những cá nhân nhiệt huyết, trách nhiệm vì sự hợp tác và phát triển;
- Mục đích và nội dung hợp tác thể hiện sự tự nguyện, tập trung vào hoạt động chuyên môn và định hướng cho sự phát triển chung;
- Có sự quan tâm, chỉ đạo của Ban Chỉ đạo Cải cách Tư pháp Trung ương, Bộ Tư pháp, Bộ Giáo dục và Đào tạo, bộ, ngành liên quan và địa phương; sự hỗ trợ hiệu quả của Tập đoàn FLC và ủng hộ của lãnh đạo các cơ sở đào tạo luật.

3.2. Nguyên nhân của hạn chế

- Nhiều cơ sở đào tạo luật trong đó có những cơ sở đào tạo lớn chưa tham gia Mạng lưới; lãnh đạo của một số cơ sở đào tạo đại học, trong đó có khoa luật chưa nhận thức đúng yêu cầu của đào tạo luật và việc nâng cao chất lượng đào tạo luật;

- Năng lực đội ngũ, khả năng của các cơ sở đào tạo luật có sự chênh lệch và bất cập; chất lượng đào tạo, nghiên cứu của các cơ sở đào tạo luật chưa đồng đều;

- Chưa có chính sách rõ ràng về vai trò và trách nhiệm của Mạng lưới đối với hệ thống cơ quan quản lý nhà nước;

- Ban Điều hành và đội ngũ giúp việc cho Ban Điều hành bị chi phối nhiều do công việc chuyên môn, quản lý và công việc của các đơn vị;

- Hệ thống thông tin của các thành viên Mạng lưới chưa đồng bộ, chưa có người chuyên trách phụ trách truyền thông của Mạng lưới.

IV. ĐỊNH HƯỚNG GIAI ĐOẠN TIẾP THEO

Giáo dục đào tạo, trong đó có đào tạo luật tiếp tục có những cơ hội và thách thức trong bối cảnh chung của đất nước, khu vực và thế giới đang có nhiều biến đổi. Đào tạo luật phải thực hiện định hướng của Đảng, các quy định của Luật Giáo dục đại học sửa đổi... cung cấp nguồn nhân lực có chất lượng nhằm xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, xây dựng xã hội dân chủ, đảm bảo quyền con người, quyền công dân. Thực hiện chủ trương chung của Đảng, giai đoạn tới sẽ không hình thành các cơ sở đào tạo luật mới; sắp xếp lại các cơ sở đào tạo luật hiện có đảm bảo đúng quy hoạch mạng lưới các cơ sở đào tạo đại học, đáp ứng tốt các tiêu chuẩn, điều kiện về đào tạo đại học trong đó có đào tạo luật... Do đó, Mạng lưới các cơ sở đào tạo luật và mỗi thành viên phải xác định rõ định hướng, chiến lược phát triển nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả, chất lượng đào tạo luật. Vì vậy, một số định hướng trong thời gian tới mong muốn, gợi ý cho Mạng lưới và mỗi cơ sở đào tạo luật như sau:

1. Các cơ sở đào tạo luật cần đầu tư mạnh về nguồn nhân lực và cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động đào tạo, nghiên cứu;

2. Thực hiện đầy đủ kiểm định cơ sở đào tạo và đẩy mạnh kiểm định chương trình đào tạo; công bố danh sách các cơ sở đào tạo và chương trình đào

tạo đã được kiểm định; công bố điểm tuyển sinh đầu vào của các cơ sở trên Website của Mạng lưới;

3. Tích cực tham gia vào quá trình xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, nhất là quá trình cải cách tư pháp;

4. Tích cực tham gia xây dựng chính sách, pháp luật về giáo dục đào tạo, đặc biệt là về đào tạo luật; từng bước khẳng định vai trò của Mạng lưới với cơ quan quản lý và cộng đồng xã hội.

5. Thúc đẩy trao đổi chuyên môn, nguồn lực, học liệu phục vụ đào tạo, nghiên cứu; tổ chức và xuất bản các nghiên cứu chung; thí điểm việc thống nhất điểm sàn đầu vào của các cơ sở đào tạo luật hoặc nhóm cơ sở đào tạo luật (nếu có thể); thí điểm việc công nhận tín chỉ lẫn nhau; thực hiện trao đổi sinh viên...

6. Các cơ sở đào tạo luật, đặc biệt là các cơ sở trong Ban Điều hành cần tiên phong hơn nữa trong các hoạt động định hướng cho Mạng lưới như: Chương trình đào tạo bằng tiếng Anh, đội ngũ giảng viên có thể giảng dạy bằng tiếng Anh, dịch vụ đào tạo cho người nước ngoài.

7. Kết nối Mạng lưới với các cơ sở đào tạo luật nước ngoài nhằm đa dạng hoá hoạt động và hội nhập trong hoạt động đào tạo.

Mặc dù còn một số hạn chế nhất định nhưng không thể phủ nhận những kết quả tích cực trong hoạt động của Mạng lưới giai đoạn 2019 - 2021. Với sự quyết tâm của Ban Điều hành và của các cơ sở đào tạo thành viên, Mạng lưới sẽ tiếp tục hiện thực hoá được những ý tưởng cho sự phát triển chung, nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học pháp lý, cung cấp nguồn nhân lực có chất lượng phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

TM. BAN ĐIỀU HÀNH MẠNG LƯỚI

TRƯỞNG BAN

TS. Chu Mạnh Hùng

Bí thư Đảng uỷ, Chủ tịch Hội đồng trường

Trường Đại học Luật Hà Nội